

**Obrazloženje Vijeća: Stajalište Vijeća (EU) br. 16/2020 u prvom čitanju s ciljem donošenja Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o općem sustavu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije**

(2020/C 441/02)

**I. UVOD**

1. Komisija je 2. svibnja 2018. donijela paket prijedlogâ o višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje od 2021. do 2027. (VFO). Zakonodavni paket sadržavao je Prijedlog nove uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava u državama članicama, s člankom 322. stavkom 1. točkom (a) Ugovora o funkcioniranju Europske unije i člankom 106.a Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju kao pravnom osnovom.
2. Europski revizorski sud donio je 12. srpnja 2018. mišljenje o prijedlogu. <sup>(1)</sup>
3. Europski parlament donio je svoje stajalište u prvom čitanju 4. travnja 2019.
4. Vijeće i Europski parlament u listopadu 2020. započeli su pregovore s ciljem postizanja ranog dogovora u drugom čitanju. Pregovori su uspješno završeni 5. studenoga 2020. postizanjem privremenog dogovora Europskog parlamenta i Vijeća o kompromisnom tekstu.
5. Predsjednik Odbora za proračune (BUDG) i predsjednica Odbora za proračunski nadzor (CONT) Europskog parlamenta uputili su 12. studenoga 2020. pismo predsjedniku Odbora stalnih predstavnika u kojem navode da će, ako Vijeće Europskom parlamentu formalno proslijedi svoje stajalište u dogovorenom obliku nakon pravno-jezične provjere, preporučiti plenarnom sazivu da u drugom čitanju Parlamenta prihvati stajalište Vijeća bez amandmana.
6. Odbor stalnih predstavnika potvrdio je 16. studenoga 2020. kompromisni tekst Uredbe kako su ga dogovorile te dvije institucije.

**II. CILJ**

7. Iz ishoda pregovora proizlazi da je cilj Uredbe uspostava općeg sustava uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije kada povrede načela vladavine prava u državi članici utječu ili postoji ozbiljan rizik od toga da bi mogle utjecati na dobro financijsko upravljanje proračunom Unije ili zaštitu financijskih interesa Unije na dovoljno izravan način.
8. Tim bi se mehanizmom osigurala proporcionalnost svih poduzetih mjera i uspostavili alati za jačanje zaštite krajnjih primatelja ili korisnika.
9. Postupkom za donošenje i ukidanje mjera također bi se poštovala načela objektivnosti, nediskriminacije i jednakog postupanja prema državama članicama te bi se on trebao provoditi na osnovi nepristranog pristupa koji se temelji na dokazima. Konkretno, svaka država članica na koju se odnosi postupak koji može dovesti do eventualnog donošenja mjera imala bi priliku iznijeti svoje primjedbe o nalazima, predložiti korektivne mjere i dostaviti primjedbe o proporcionalnosti predviđenih mjera.
10. Provedbene ovlasti za donošenje i ukidanje mjera dodijelile bi se Vijeću, koje bi trebalo djelovati na temelju prijedloga Komisije.

<sup>(1)</sup> Dok. ST 11707/18 – SL C 291, 17.8.2018., str. 1.

### III. ANALIZA STAJALIŠTA VIJEĆA U PRVOM ČITANJU

#### A Općenito

11. Nakon glasovanja na plenarnoj sjednici Europski parlament i Vijeće vodili su pregovore s ciljem postizanja dogovora u drugom čitanju na temelju stajališta Vijeća u prvom čitanju koje je Parlament mogao prihvatiti kao takvo. Tekst stajališta Vijeća u prvom čitanju u potpunosti odražava kompromis postignut između suzakonodavaca.

#### B Ključna pitanja

12. Glavni elementi kompromisa postignutog s Europskim parlamentom sljedeći su:
- pojašnjena je i ojačana priroda tog mehanizma u odnosu na zaštitu proračuna Unije,
  - bolje su razrađeni uvjeti za donošenje mjera,
  - povećana je zaštita krajnjih primatelja i korisnika,
  - utvrđena je konkretna uloga Europskog parlamenta,
  - područje primjene mjera prošireno je kako bi se osiguralo da se mehanizam uvjetovanosti primjenjuje na sredstva dodijeljena u okviru instrumenta *Next Generation EU* i kada se proračun Unije izvršava putem zajmova i drugih instrumenata zajamčenih proračunom Unije,
  - poboljšana je učinkovitost postupaka za donošenje ili ukidanje mjera,
  - utvrđeno je da se mjere donose i ukidaju provedbenom odlukom Vijeća, koje odlučuje kvalificiranom većinom na temelju prijedloga Komisije,
  - uvedena je nova klauzula o izvješćivanju nakon tri godine.

### IV. ZAKLJUČAK

13. Stajalište Vijeća u cijelosti odražava kompromis postignut tijekom pregovora između Europskog parlamenta i Vijeća uz pomoć Komisije. Ovaj kompromis potvrđen je pismom predsjednika Odbora BUDG i predsjednice Odbora CONT upućenom predsjedniku Odbora stalnih predstavnika 12. studenoga 2020.
-